Verslag overleg CCD – NCad, d.d. 25-09-2026

Aanwezig:
Namens CCD: Henk Jan Ormel, Rebecca Nordquist, Els Maeckelberghe, Mathieu Sommers, Damiën van Berlo, Liza Botros en Ingrid Philippens.
Namens NCad: Nico van Meeteren, Roger Adan, Jan Langermans, Katja ten Cate, Jeffrey Bajramovic en Judith Homberg.
Michiel van Butselaar (Algemeen Secretaris CCD en NCad) en medewerkers van het Ondersteunend Bureau Dierproeven en Alternatieven.

Welkom
De vergadering wordt geopend en de agenda wordt vastgesteld.

Actualiteiten en mededelingen
Aan het begin van de bijeenkomst werd aandacht besteed aan actualiteiten en mededelingen. Er vond een voorstelrondje plaats waarbij leden van de CCD en NCad zich konden presenteren.

Voorbereiding Rondetafelgesprek 'Proefdiergebruik in (Bio)medisch Onderzoek'
Het rondetafelgesprek vindt plaats op 30 september 2026. Vanuit het NCad neemt de voorzitter deel. Daarnaast neemt NCad lid Jeffrey Bajramovic deel vanuit zijn rol binnen het 3Rs Centre Utrecht. Het NCad zal tijdens het gesprek onder andere aandacht besteden aan het transitieadvies.

De CCD is niet uitgenodigd voor het rondetafelgesprek en heeft in plaats daarvan individuele Kamerleden aangeboden om een nadere toelichting te geven op het werk van de CCD.

Terugblik Transitieadvies & Dierproeven in Nederland NCad
CCD en NCad wisselen van gedachten over het NCad-transitieadvies 'Van niche naar norm' en het advies 'Dierproeven in Nederland'. Daarbij wordt onder meer gesproken over de reikwijdte van het transitieadvies en het belang van een zorgvuldige duiding van de voorgestelde vervolgstappen.

Update Wettelijke Evaluatie CCD
De CCD informeert het NCad over de wettelijke evaluatie die in opdracht van LVVN door een onafhankelijk bureau is uitgevoerd. Het evaluatierapport is op het moment van het overleg nog niet openbaar. De evaluatie heeft betrekking op het functioneren van de CCD en verschillende aspecten van het stelsel rondom de vergunningverlening.

Introduceren BATI & Proefdierregistratie
Er wordt kort stilgestaan bij de Beyond Animal Testing Index (BATI) en de Proefdierregistratie, die binnen het Bureau Dierproeven en Alternatieven in een nieuw cluster zijn ondergebracht.

Doorwerking en Samenwerking NCad-CCD: Ethisch Toetsingskader en Toekomstige Ontwikkeling
Naar aanleiding van het transitieadvies wordt gesproken over de ontwikkeling van het ethisch toetsingskader en de mogelijke rol van CCD en NCad daarbij. Het NCad constateert dat actualisering van de ethische afweging in de gehele keten van het onderzoek wenselijk is en heeft in het transitieadvies geadviseerd hiervoor een werkgroep in te richten. Een onderdeel van deze ethische afweging omvat het ethisch toetsingskader van de CCD. Bij een eventuele herziening daarvan is het volgens de CCD van belang rekening te houden met de wettelijke taak en verantwoordelijkheden van de CCD en de praktische toepasbaarheid voor CCD en DEC's.

CCD en NCad bespreken daarnaast het onderscheid tussen vraagstukken die binnen individuele projectbeoordelingen aan de orde komen en bredere, projectoverstijgende vraagstukken. Bij kennisdeling wordt rekening gehouden met de vertrouwelijkheid van informatie uit individuele projectaanvragen.

Het NCad heeft voor 2027 verschillende onderwerpen geïdentificeerd die voortvloeien uit het transitieadvies, waaronder de actualisering van de leidraad voor het opstellen van streefbeelden, data(her)gebruik en de Europese agenda.

In het kader van het Nederlandse voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie in de tweede helft van 2029 wordt verkend op welke onderwerpen rondom dierproevenbeleid gezamenlijk kan worden opgetrokken. CCD en NCad zullen hierover contact houden.

Ook wordt gesproken over de toepassing van de 3V's (Vervanging, Vermindering en Verfijning) en ontwikkelingen op het gebied van New Approach Methodologies (NAMs). Daarbij komt onder andere het initiatief Suppo3Rt van het 3Rs Centre Utrecht aan de orde. CCD en NCad onderschrijven het belang van blijvende aandacht voor alle drie de V's en voor het belang van (expertise in) de vindbaarheid en toepasbaarheid van alternatieven binnen de specifieke onderzoekscontext.

Ethische Dilemma's
De CCD brengt enkele vraagstukken uit de beoordelingspraktijk in om hierover met het NCad van gedachten te wisselen.

Als voorbeeld wordt gesproken over de inzet van diermodellen bij onderzoek naar neurodegeneratieve aandoeningen. Daarbij komen de aansluiting tussen onderzoeksvraag en model, de beschikbare wetenschappelijke kennis en het belang van toegankelijkheid en hergebruik van onderzoeksdata aan de orde.

Het NCad wijst erop dat veel relevante onderzoeksdata beschikbaar zijn, maar niet altijd goed toegankelijk en bruikbaar zijn voor nieuwe onderzoeksvragen. Een betere ontsluiting en ordening van deze data kan bijdragen aan de onderbouwing van de keuze voor een passend onderzoeksmodel. De CCD geeft aan dat dergelijke kennis, wanneer deze beschikbaar en toepasbaar is, kan worden betrokken bij de onderbouwing en beoordeling van projectaanvragen.

Vervolg Samenwerking
CCD en NCad bespreken de toekomstige overlegstructuur. Voorgesteld wordt om eenmaal per jaar met de voltallige besturen van beide organisaties bijeen te komen. Daarmee kan het huidige afzonderlijke CCD–NCad-overleg met een kleinere afvaardiging komen te vervallen.

Sluiting
De vergadering wordt gesloten.